

ITALIJA V VOJNI

Armada pripravljena za vpad v Francijo ... Duce svest zmage Mussolini je skušal pomiriti Jugoslavijo ...

Benito Mussolini je včeraj ob 6. popoldne (ob 1 popoldne po newyorškem času) z balkona palače Venezia naznanil, da se nahaja Italija v vojni s Francijo in Anglijo.

Malo prej je bila angleškemu in francoskemu poslaniku izročena vojna napoved, ki jo je podpisal kralj Viktor Emanuel in ki se glasi:

"Njegovo Veličanstvo kralj-cesar izjavlja, da se jutri Italija smatra v vojni."

Skupno z vojno napovedjo je bil obema poslanikom vročen tudi potni list.

MUSSOLINI NE BO VPADEL v JUGOSLAVIJO

Mussolini pa je v svojem govoru svečano obljubil, da ne po napadel svojih sosed, ako ostanejo v strogo nevtralne, ter je rekel, da bo Švici, Jugoslaviji, Grški, Turčiji in Egiptu prihranil strahote vojne, ako ostanejo nevtralne.

Rekel je, da gre Italija v vojno po suhem in na morju samo proti Franciji in Angliji.

ITALJANSKE ČETE SO BILE POSLANE V ZADER IN NA OTOK LASTOVO

Kot pravi neko poročilo, ki je prišlo v Beograd, se je mnogo italjanskih vojakov izkrcalo ob obrežju Jadrana. Poročilo iz Splita pravi, da se je izkrcalo italjansko vojaštvo v Zadru ter na italjanskem otoku Lastovo.

Zader se nahaja 70 milj severno od Splita in 125 milj južno od Trsta; Lastovo pa se nahaja malo južno od Splita. Jugoslovanska vlada se sicer trudi, da ostane nevtralna, toda se pripravlja, da brani svoje meje, ako pride kak napad.

RUSIJA BO POMAGALA JUGOSLAVIJI

"Ako bodo kršene jugoslovanske meje, nam bo prišla na pomoč Rusija," pravi poročilo iz vira, ki je zelo blizu vladi.

VSLED MUSSOLINIJEVE OBLJUBE JE JUGOSLAVIJA POMIRJENA.

Jugoslovanski krogi so nekoliko pomirjeni, ko je Mussolini svečano obljubil, da ne bo napadel svojih sosed, ako se bodo strogo držale nevtralnosti. V tej veri potrjuje Jugoslavijo še dejstvo, da je italjanski poslanik Augusto Rosso odpotoval v Moskvo, ruski poslanik Ivan Gorelkin pa je na potu v Rim.

DEMONSTRACIJE V BUDIMPEŠTI

Ko je madžarska vlada naznanila, da hoče ostati nevtralna, je po budimpeštanskih ulicah demonstriralo na tisoče veteranov iz svetovne vojne, zahtevajoč, da Madžarska v sedanjih vojni pomaga Nemčiji, pa če je treba Madžarski tudi iti v vojno.

Veterani so pozivali vlado, da izvede svoje obveznosti do Nemčije in Italije.

Uradno naznanilo med drugim pravi:

"Madžarska je trdna v svojem sklepu, da stališče, ki ga

zavzema od početka vojne, ne sme biti premenjeno zaradi vstopa Italije v vojno. Madžarska ima tudi dovolj povoda upati, da spor, ki je sedaj izbruhnil ne bo kalil miru v jugovzhodni Evropi."

Navzlic temu pa je Madžarska vojaško pripravljena, da brani svoje meje. Ako pa bi se vojna razširila na balkanske države, tedaj bi Madžarska takoj stopila na stran Nemčije in Italije.

Hitler ne bo napadel Amerike

Navzlic temu se pa mora Amerika na vse pripraviti ter poskrbeti za primerno obrambo. — Sovražniku bi bilo težko izkrcati vojaštvo.

Ameriški vojaški in mornariški izvedenci so prepričani, da Hitler ne bo skušal napasti Združenih držav, kljub temu so pa mnenja, da se mora dežela pripraviti na vsak slučaj.

Častniki generalnega štaba se ne pečajo z načrti, kako bi se dalo odbiti milijonsko armado, pač se pa pečajo z drugimi vprašanji, ki so istotako velike važnosti. Predvsem jim gre za to, da bi sovražnik ne dobil kakšnega oporišča v Centralni ali v Južni Ameriki, odkoder bi ogrožal Panamski prekop, škodoval ameriški paroplovbi in hogoče celo bombardiral ameriška mesta.

Brigadni general George V. Strong, ki izdeluje v generalnem štabu strateške načrte, je izjavil:

— Pod sedanji pogoji in z ozirom na sedanje orožje je ameriška celina varna pred vsakim napadom.

— Potrebno pa je, da ostane Panamski kanal odprt, da morejo po njem neovirano voziti ameriške vojne in trgovske

Franc. vlada šla iz Pariza

Splošni pregled

Ako je italjanska armada že pričela korakati — in poročilo radio postaje Roma pravi, da je prišla danes ob 4 zjutraj — tedaj je vdarila proti Franciji in v prvi vrsti na Toulon in Nico. Vdarila bo tudi na Korziko, nato pa na Gibraltar in Tunis. Polastiti se bo skušala angl. otoka Malta ter prodirala proti Suez. Angleži in Francozi pri tem nastopu ne bodo mirovali, pač bo Mussolinijeva toliko opevana armada in mornarica stala pred prvo preiskušnjo.

Po balkanskih državah pa gre glas, da si je Rusija umila roke nad vojno v Franciji, ker ima glede Balkana že svoj dogovor z Nemčijo in Italijo. — Ako je že kak dogovor med temi tremi državami, tedaj je bodočnost balkanskih držav že zapечатena. Po splošnem mnenju si bodo Evropo razdelile tako, da dobi Rusija pokrajino ob Baltiku in Črnem morju; Italija bo dobila Jadran in Sredozemsko morje, Nemčija pa severno in osredno Evropo.

Nemški tanki dospeli blizu Pariza. — Nemški vojaški stroj, ki je imel strahovite izgube, se zelo počasi pomika naprej. — 35 milj od Pariza.

General Weygand je včeraj priporočil ministrom, da naj preselijo svoje urade v določene kraje v južni Franciji.

Zvčer je kabinet odobril Weygandovo priporočilo, nakar so pričeli vladne urade seliti iz Pariza.

Ko so se posamezna ministrstva že naselila v krajih "nekje v južni Franciji," je bila premestitev uradno naznanjena.

Nemški uničujoči tanki so včeraj že dospeli v okolico Pariza, kmalu zatem, ko se je francoska vlada izselila iz mesta. Tanki so na nekaterih krajih prebili bojno črto ter nadaljevali svojo pot proti Parizu, glavna bojna fronta pa se nahaja 35 milj od Pariza.

Turčija v skrbeh

Turška vlada je postavila deželo na vojno stališče, ker je pripravljena izvesti svoje obveznosti do zaveznikov.

Nekateri viri pravijo, da je bilo poklicanih pod zastave 10 letnikov, toda o tem ni nikakega uradnega potrdila. Preklicani pa so bili vsi vojaški dopusti.

Predsednik Inonu, ministrski predsednik Saydam in vnanji minister Saracoglu so se posvetovali z zavezniškimi po-

slaniki. Enu uro pred Mussolinijevim govorom se je predsednik Inonu, ki je general in bo za slučaj vojne najbrže prevzel vrhovno poveljstvo nad armado, vrnil z nadzornega potovanja v Istanbul.

Četudi ni bilo o tem nič uradnega oznanjenega, je vsakdo prepričan, da bo Turčija ostala zvesta svoji pogodbi z zavezniki.

Roka, ki je držala bodalo, ga je zasadila sosedu v hrbet ...

Predsednik Roosevelt je ob priliki graduiranja dijakov na vseučilišču in Charlottesville, Va. — graduiral je tudi njegov sin Franklin — imel včeraj velepomemben govor, ki je bil broadcastan po celnem svetu, v katerem je ostro obsojal Italijo, ker je šla v vojno proti Franciji in Angliji.

"Deseti dan junija, 1940, je roka, ki je držala bodalo, zasadila svojo sosedu v hrbet," je rekel predsednik.

Obenem pa je predsednik tudi priznal, da je bil zadnje čase z Mussolinijem v ozki zvezi ter rekel, da mu je Mussolini pred tremi meseci obljubil, da Italija ne bo šla v vojno. Roosevelt je tudi Mussoliniju obljubil, da bo posredoval pri angleški in francoski vladi, da bo Italija mirnim putem dobila, kar zahteva. Mussolini pa se za predsednikove besede ni sminil.

"Zal—zal in v obžalovanje nas vseh in v obžalovanje človeštva, načelnik italjanske vlade ni hotel sprejeti priporočnega postopka in tudi ni stavljal protipredlogov," je rekel predsednik.

"V svojem ameriškem edinstvu," je nadaljeval predsednik, "pa bomo zasledovali dve jasni in skupni smernici: nasprotnikom nasilstva bomo dali materialne vires našega naroda, obenem pa bomo vpregli in pospešili uporabo teh virov, da bomo sami v Ameriki imeli opremo in izvežbanje, ki bo kos katerikoli potrebi in vsaki obrambi."

Z zadnjim stavkom je mislil predsednik obvezno vojaško službo, katero že dalje časa zagovarja.

Dalje je rekel predsednik, da bodo narodi, ki ljubijo svobodo, kakor v ječi, ako boste Anglija in Francija premagani, zato je dolžnost Amerike, da prepreči, da bi bila taka ječa zgrajena.

"Zopet je bodočnost dežele in ameriškega naroda na kocki," je izjavjal predsednik. "Program se naglo razvija in vanj bo vložena odgovornost

in priložnost vsakega moškega in vsake ženske, da ohrani našo dedščino v dnevi nevarnosti. V nasprotnem slučaju bodo Združene države postale samotni otok v svetu, katerega gospodarji filozofija sile. Pozivljam vas tedaj k delu, junaštvu, žrtvam in vnetosti. Iz ljubezni do svobode je vse to mogoče.

"In ljubezen do svobode je danes še vedno vroča in trdna v narodu."

KRALJEVO POVELJE ITALIJANSKI ARMADI

Italjanski kralj je danes zjutraj izdal na svojo armado naslednje dnevno povelje:

"Vojaki, na kopnem, na morju in v zraku:

"Kot vrhovni poveljnik vseh oboroženih sil in sledeč svojim lastnim čustvom, kakor tudi tradicijam moje hiše, prihajam med vas, kot sem prišel pred 25 leti.

"Ministrskega predsednika Mussolinija postavljam za vrhovnega poveljnika vse oborožene sile Italije.

"Moja prva misel je za našo nesmrtno deželo. Z božjo pomočjo bomo zmagali."

Ali se bo Amerika pridružila zaveznikom?

"Yorkshire Post", glasilo angl. vojnega ministra Edena pravi, da bo ameriška javnost kmalu spoznala potrebo, da napove vlada Združenih držav Nemčiji vojno.

Rojakom priporočamo priložni Atlas, ki je oglaševan na 4. strani današnjega lista. — Ako želite biti natančno informirani o razvoju vojne, je potrebno, da ima vsak ta priročni zemljevid.

NEDOLŽNE ŽRTVE VOJNE PODIVJAN OSTI

Predsednik Roosevelt se je že več mesecev trudil, da bi sedanjo vojno zadržal v njenih mejah, toda včeraj je bojna vihra potegnila za seboj zopet eno državo. In prizor, ki ga kaže gorenja slika, se bo bo nešteto krat ponovil.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lapsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$8.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$8.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je
namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

NACIZEM SE ŠIRI

2. decembra 1823 je ameriški predsednik James Monroe v kongresu svaril evropske avtokratične vlade, naj ne skušajo preseliti svojih sistemov v ameriška tla. Vsak tak poskus bo smatran za ogrožanje Združenih držav.

Tisti govor je dal podlago Monroejevi doktrini, ki določa, da se smatra vsak poskus evropskih držav prilastitve kateregakoli dela ameriškega kontinenta za ogrožanje Združenih držav.

Ta Monroejeva izjava je sledila dogodkom v Južni Ameriki: španske kolonije so proglasile svojo neodvisnost, in predsednik Monroe jim je leta 1920 čestil v imenu državljano v Združenih držav.

V sedanjem času je postala Monroejeva doktrina spet zelo velikega pomena.

Nacijska diktatura v Nemčiji ni zadovoljna z osvojitvami na evropskem kontinentu ter se skuša v čedalje večji meri gospodarsko in politično utrditi v centralno- in južno ameriških republikah in se vmešavati v njihove notranje politične zadeve. Nemci po centralnoameriških in južnoameriških republikah naj bi postali nekakšen vladujoči razred, ki nai bi se mu domače prebivalstvo v vseh ozirih podredilo.

Ugledni newyorški dnevnik "Times" je poročal o naslednjih dveh slučajih:

Prince Stephan zu Schaumburg-Lippe je bil imenovan za svetovaleca nemškega poslanstva v Buenos Aires ter je na poti tja dospel 3. junija v Montevideo, glavno mesto republike Urugvaj. Na krovu parnika je vprašal nekega uslužbenca, če govori nemško. Ko je uslužbenec odgovoril, da ne, mu je rekel prince: — Svetujem vam, da se čimprej naučite, kajti nemščino boste rabili.

Neki odličen Nemec v Montevideo je prišel s svojim psom v elegantno kavarno. Kavarnar ga je opozoril, da ni dovoljeno voditi psov v seboj. — V treh tednih, — mu je odvrnil objestnež, — bo imel ta pes več veljave kot vsak Urugvajec.

Ta dva primera jasno dokazujeta, za kaj se smatrajo Nemci v Južni Ameriki.

Po dolgoletnih pripravah je nemška diktatura poslala svoje odposlance v razne južnoameriške države, da bi izvajali pritisk na tamkajšnje nemške naselbine. Nemci, ki so raztreseni po vsem Urugvaju, so dobili pisma s podpisom "Tajna državna policija," v katerih so bili opozorjeni, da bo slabo zanje, če ne zadostijo svojim dolžnostim napram nacijskim organizacijam. Prispevali naj bi za nacijsko stranko v Urugvaju, za vojni fond nemške diktature, za "zimsko pomoč" in druge namene, za katere potrebuje berlinska diktatura denar.

V Urugvaju, Chile, Colombiji, Argentini in Braziliji so bile ustanovljene nacijske organizacije, ki po vzoru sudetsko-nemške stranke na Čehoslovaškem in nacijske stranke v Avstriji, ki pripravljajo potom nemških manjšin notranjo osvojitve teh dežel.

Nemci bi to seveda najraje utajili. Nemški poslanik v Colombiji je rekel časnikarjem, da kaj takega, kot je "peta kolona", sploh ne obstoji, in dostavil, da je gospod Hitler izresno poudaril da nima v Ameriki nobenih teritorialnih interesov ter da je Nemcem sploh prepovedano uganjati v inozemstvu narodno-socialistično propagando. Javnost seveda ve, da to ni res.

Kongres Združenih držav pripravlja izjavo, da bo dal ž njo poudarka z ozirom na narodnosocialistične poskuse prepojitve Južne Amerike.

To je vsekakor potrebno, kajti utegne se zgoditi, da bo nekega dne pretila Združenim državam resna nacijska nevarnost iz južno-ameriških republik.

ILGWU proti Sovjetom

V New Yorku se vršča konvencija International Ladies Garment Workers unije, sprejela resolucijo, v kateri obsoja sovjetske unije, ker je zaprla poljske delavske voditelje. V sovjetski ječi se nahajata Heinrich Behlich, član izvršilnega odbora socialistične internacionale, in Victor Al-

Mi in naši otroci

TUJEC V SOSEĎSTVU.

Ali naj zahtevam od otrok, da se tesno držijo ljudi naše lastne narodnosti, ali pa naj jih pustimo, da se mešajo z drugimi? To vprašanje nastaja zopet in zopet in se najboljše odgovarja, ako najprej premislimo, kaka je bila naša sama izkušnja.

Ko je večina izmed nas prišla v Ameriko, smo željno pričakovali prilagoditve, ki bi jih nam nudila nova domovina. Na drugi strani, bili smo tujeji v deželi, ki je mnogo stvari opravljala povsem drugače. Bilo je zato popolnoma naravno, da smo iskali družbo naših rojakov in smo živeli blizu njih. Mnogi so se vpisali v društva in jednote. Brez znanja jezika in tukajšnjih običajev ustanovili smo in čitali časopise v naši materinski. Na vse načine skušali smo nadljevati zadosten del starokrajškega življenja, tako da smo se mogli tukaj čutiti bolj doma.

Mimogrede rečeno, Amerikanci v inozemstvu se prav tako ravnaajo. Imajo svoje organizacije in klube, da se bolj čutijo doma v tuji deželi.

Da se povrnemo na naše lastne organizacije in način življenja v tej deželi, važno je, da se zavedamo, da mnogi Amerikanci, katerih družine so bile tukaj več generacij, niso razumevali, zakaj vse to bi bilo potrebno. Vsled tega smo imeli gibanje, zlasti močno takoj po svetovni vojni, ki se nazivala amerikanizacija.

Večina nam ni jemalo v poštev teh mnogih izvršnih stvari, ki so jih novodošleci prinesli s seboj iz starega kraja v Ameriko, in hoteli jih je takoj prilagoditi kopitu nove dežele. Za srečo so se ljudje v zadnjih letih začeli bolj in bolj zavdati važnih prispevkov, ki so jih priseljenici prinesli in morejo prinašati v to deželo. Se vedno imamo mnogo starih Amerikancev, ki se tega ne zavedajo, ali število onih, ki se zavedajo, je znatno in oni pozivljajo Amerikance, naj v svojem življenju grede pol poti naproti tujerodcem.

Prokletstvo Evrope je bilo gojenje vsakovrstnih mrženj. Naravno je nekaj njih prišlo tudi sem. Ako si pogledamo globoko v dušo, najdemo, da

ne nekatere nimajo ničesar opravljati z življenjem v Ameriki. Ako hočemo, da naši otroci postanejo Amerikanci v najlepšem pomenu besede, se moramo ne le izogibati takim predsodkom, marveč moramo gledati, da naši otroci razumevajo ljudi drugih narodnosti in so bolj prijazni ž njimi. Niti mi niti oni ne bodo v stanu rešiti ameriške probleme, ako se ne dvignemo nad ozke meje svoje lastne narodnosti in radi ne obučemo z ljudmi, ki so drugačni od nas. Ne živimo na osamelih otokih. Vsako vprašanje, ki se postavlja pred nas, sega daleč čez vsako narodnost.

Ako se z vsem strinjamo, je še vedno vprašanje, kaj naj storimo v tem pogledu. Tu je nekoliko sugestij:

Večina ljudske šole ima jako združeno staršev in učiteljev, v katerem so ljudje raznih narodnosti. Prav pametno je iti na seje takega združenja ne le, ker nam to pomaga razumeti svoje lastne otroke in njihovo življenje v šoli, marveč ker se spoznamo z ljudmi razne vrste. Tudi na delu imamo priliko biti prijazni z drugačnimi ljudmi. V unijah, cerkvah, javnih zabaviščih in v osebnem življenju imamo tudi priliko za isto stvar. Naravno vsakdo misli, da so njegovi posebni običaji najboljši na svetu. To je vse prav, ako istočasno znamo spoštovati in razumevati ponašanje drugih. Končno je to edini način, kako moremo prispevati k temu, da se naši otroci počutijo doma v Ameriki in da ta dežela postane za res deželo priložnosti. Se bolj kot je. Glejmo naprej v rastočo in še boljšo Ameriko in nadaljujmo iz preteklosti le one stvari, ki prav pridejo v bodočnosti. Mi in naši otroci smo Amerikanci.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moške zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Hitlerju je vrnil odlikovanje

Leta 1937 je zborovala v Berlinu mednarodna trgovska zbornica in zborovanju je predsedoval Thomas J. Watson, predsednik International Business Machines Corp., ki se je v svojem govoru zavzel za svetovni mir. Hitler mu je zato podaril red nemškega orla. Watson je te dni vrnil Hitlerju odlikovanje s pismom, v katerem pravi:

Takrat smo razpravljali o svetovnem miru in svetovni trgovini. Tedaj ste rekli, da ne bo nobene vojne več in da ste zelo navdušeni za svetovno zgodovino. Par dni po tistem mi je dr. Hjalmar Schacht kot vaš osebni zastopnik podelil v imenu nemške vlade red nemškega orla s krono. Z ozirom na sedanjo plitiko vaše vlade, ki je v nasprotju s cilji, za katere delam in sem bil za svoje delo odlikovan, vam odlikovanje vračam.

DEVET MRTVIH ZARADI ENNE VŽIGALICE.

V argentinskem mestu Santa Fe je zavoljo neprevidnosti nekega kadilca nastala velika nesreča. Nekaj avtobusov, v katerem je bilo kakšnih 20 potnikov, se je ustavil v bencinski črpalki. Eden izmed potnikov si je prižgal cigareto in je vžigalico malomarno odvrigel. Po nesreči je vžigalica padla v odprti bencinski tank avtobusa. Nastala je eksplozija, plameni so se razširili z divjo naglico. Devet oseb, med njimi dve majhni deklici in njiju mati, je zgorelo. Pet oseb je bilo smrtno nevarno ranjenih.

PET "LEVJIH MOŽ" OBDOJENIH NA SMRT.

Iz Leopoldovega mesta v belgijskem Kongu v Afriki poročajo, da je bilo tam pred kratkim obesenih 5 tako imenovanih "levjih mož". To so pripadniki posebne sekte, ki na strahoten način izvršujejo maščevanja nad ljudmi, ki so

Peter Zgaga

VOŽNJA PO HUDSONU

Pravijo, da je edinole voznjo po nemškem Renu mogoče primerjati vožnji po Hudsonu. Ob desetih zjutraj odpluje velik izletniški parnik proti severu. Počasi se pomika mimo New Yorka pod Washingtonovim mostom ter pluje mirno sredi reke, ki se zdaj ozi, zdaj širi med visokimi, z gozdovi ali s trtjem pokritimi hribi. Izmed zelenja se blesketajo bele hišice.

Po vsakem ovinku se odkrivajo izletniku nove krasote, ki jih je toliko, da jih oko in duša ne morete sproti vsprejemati vase.

Proti večeru dospje parnik v starinsko mesto Albany, odkoder se izletniki z busi ali z vlakom podajajo dalje proti severu in zapadu.

Naveličala sta se drug drugega...

Bivši angleški kralj in sedanji vojvoda Windsorski se bo najbrž ločil od svoje žene Wallis Simpsonove. Zanj je žrtvoval kraljevsko krono, in je bilo rečeno, da sta smrtno zaljubljena drug v drugega. Neki londonski časopis p o roča, da je vojvoda Windsor zopet zahrepenel po nočnih klubih, dočim Simpsonova želi nazaj v Ameriko, v Baltimore, kjer je bila rojena.

Pojavila se še večkrat skupaj na tem ali onem zabavišču ali restavraciji, toda ne tako pogosto kakor prve čase.

Svoj dom imata v Parizu. Takoj po izbruhu vojne je vstopil vojvoda Windsor v angleško armado ter vrši ordonančno službo med glavnim stanom angleškega generala Gorta in uradom vrhovnega poveljnika Weyganda.

Simpsonova je stara sedaj nekaj nad štirideset let ter uživa sles, da se zna zelo elegantno oblačiti.

se jim zamerili. Obležje se v divjo kožo, se priplazijo do koče svoje žrtve in jo napadejo. Žrtev razmesarijo na grozovit način. Belgij-ke oblasti so siicer že desetletja bore proti temu krvoločnemu običaju domorodcev, toda kakor kaže, še niso dosegli posebnih uspehov.

Še lepša je pa vožnja v tih poletni noči. Vračajoči se izletniki ob devetih zvečer vkrcajo v Albany. Na krovu igra omamna godba. Izletniki — večji del zaljubljenici ali pa gledajo sanjajoč v mirno reko, v kateri se zrcali vsa neizmerna prelest čarobne noči.

Pred šestimi ali sedmimi leti sem se tudi jaz nekoč takole vračal, poln najlepših spominov na dni in trenutke, ki sem jih preživel med našimi rojaki v gornjem delu newyorške države, in nevoljen ob misli, da bo treba naslednjega jutra zopet zapreči, kjer sem bil pred štirimi tedni izpregel.

Na krovu sem si poiskal samotni prostor, se zleknil na udoben stol, v namenu, da vso noč bode presnanjam.

V moji neposredni bližini sta se utaborila dva: — visokorasel mlad moški in vitka lepota, ki bi ji na prvi pogled prisočil kakšnih dvaindvajset let.

In rada sta se imela, neznanosko rada. Nazadnje že nista več vedela, kako bi drug drugemu vztržala. On ji je prinašal pijačo, ji dajal in prižgal cigarete, jo zavijal v plašč, in kadarkoli je bila priložnost, so se njune ustnice strnile v dolg, strasten poljub.

— Ta dva pa še nista dolgo poročena, — sem modroval sam pri sebi. — Sredi medenih tednov morata biti. V New York sta namenjena na poročno potovanje.

Posebne pozornosti nista vzbujala, kajti na parniku je bilo več takih parov. Slednjie mi je že začela presedati ta zaljubljenost in sem se umaknil v drugi, še samotnejši konec parnika. Kot da bi hotela dražiti mojo osamelost, sta bila spet knalu v moji bližini. Iz pogovora, ki je bil bolj slinčen šepetanju, sem posnel, da je njemu ime Frank, nji pa Doris. Najmanj tisočkrat sta spregovorila med vzdihli in smehom to dvoje imen.

Na parniku so tudi kabine, in kar odleglo mi je, ko sta se slednjie, tesno se objemajoč, odpravila k počitku.

V zgodnjih jutranjih urah je začela pihati precej mrzla sap, ki me je predramila iz udobne dremavice. Za naglo hojo sem se skušal ogreti. Večina izletnikov je še spala, bodisi po kabinah, bodisi po krovu.

V žarkem svitu jutranjega solca smo se približali New Yorku. Pri Yonkersu je parnik pospešil brzino.

Zaspani potniki so v naglici pripravljali prtljago in si urejali obleko. Vse se je strnilo ob ograji na levi strani, motreč nebotičnike, čijih okna je zlatila jutranja zora.

Moja sinočna spremljevalca, pa, kakor da se ne poznata več. Iz skupne kabine sta prišla posamič, naglo spregovorila par besed in se nekajkrat pomembno spogledala. Čimbolj smo se bližali pomolu na 41. cesti, temvečja tujca sta si bila.

Na pomolu je bilo precej ljudi, ki so svojem mahali z robci.

Parnik je pristal. Kaj je skalo in ohladilo vročo ljubezen, da se Frank in Doris niti pogledala nista?

Namesto, da bi ji Frank pomagal nesti precej težak kovček, ga je sama vlekla po mostičku. Na pomolu jo je pozdravil in burno objel rejen možak in se odpeljal ž njo v takšijo. Franka je pa objela majhna svetlolaska in mu zatrljevala, kako težko ga že čakajo otroci doma.

DARILNE POŠILJATVE

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	— — —	\$ 2.30
200 DIN.	— — —	\$ 4.40
300 DIN.	— — —	\$ 6.50
400 DIN.	— — —	\$ 8.50
500 DIN.	— — —	\$10.25
1000 DIN.	— — —	\$20.—
2000 DIN.	— — —	\$39.—

V DINARJIH

100 LIR	— — —	\$ 5.90
200 LIR	— — —	\$11.50
300 LIR	— — —	\$17.—
500 LIR	— — —	\$28.—
1000 LIR	— — —	\$55.—

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B I E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Valec razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

11 : POTNIŠKI ODDDELEK : 11
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

G. BOZZOZERO:

Dežela fjordov

To se pripeti pač sleherni mu popotniku, ki se odpravi v nordijske dežele, da je nekoga več ali manj lepega jutra ko stopi na krov ladje, kar mahoma sredi fjorda. Seveda srepo razpre svoje, še nalice zaspane oči in je presenečen in začuden. Ob drsečem parniku polzi po več kilometrov več ur dolgo čudovita, spreminjajoča se pokrajina mimo tebe. Ponokod, tako pri fjordju Sagne ali Molde, se pokrajina razkošno razširi. Včasih je prijetno domača, malec črniča, večidel pa stroga. Na izbranih mestih pa, tako pri obeh najslavnejših fjordih — Nuro in Geiranger — je pokrajina duševno veličastna, mrka, grozotno tesna, vprav primerno skrivališče zlih duhov in škrtov. Na vem, kako ozek je fjord Nuro, tik pred svojim koncem pri Gudvangenu, tam, kjer se je parnik obmil. Vendar je težko ostalo, več ko za trideset metrov široke, temnozeleno vode na obeh koncih 160 metrov dolge ladje, ko smo stali počez v fjordju, ki jo je na kapitan vendar le izvedel, ne da bi bil zato kaj pohvale željen. Navpično in skoro tisoč metrov visoko štrleče gorske stene so nam visele nad glavnimi kakor okamenela mora. Ni, da bi se človek spomnil na to, kaj bi bilo, če bi vprav zdajle kak potres premiknil te granitne sklade.

[Mnogo preveč smo bili v mislih zaposleni s temi granitnimi pošastmi, da bi bili pomislili na vse tiste ljudi, ki imajo navzlic vsemu ob tem fjordju, na mestih, kjer je kak položnejši obronek zapustil še malo prsti in trate, svoje pisano prepletkano hišice, katerih nemara nikoli ne doseže kak sončni žarek, zakaj le za dlan na široko vidimo nebo nad seboj. Fjord Geiranger vpliva od bliza še bolj grozeče, ven-

bedno kot na obrežju je pa tudi zgoraj na planoti, ki jo ta gorovja nosijo na hrbtu, in ki se tam in ondi zaleskeče daljni ledenik nad njo in je s svojo tisoč metrov obsežno višino povsem alpskega značaja. Jezero se razprostira pod izrastkom enega ledenikov, ki se od njega v tančicah usipa ti-oč, drugi morveški slap. Lep je, kakor vsi njegovi bratje. Za tujski promet je tu pripravljene npristen Laponec z pravnim pristnega šotora in s pristnim sovernim jelenom, pri čemer je Laponec ves čemer, šotor polomljen, severni jelen pa sit življenja. Vse to pa turistu prav nič ne moti in urno fotografirajo Laponec. Pri tem pa je videti, da mnogi nočejo razumeti, da nad v-o to komedijo visi tabla, kjer je napisano, da je treba dati Laponec za slaherno fotografiranje deset or.

Skoraj nemogoče je doživljati Norveško z njeno več ko 1000 km dolgo obalo drugače, kot na opisani način, to se pravi, s krova kakega parnika, pri čemer pa je premalo videti vzhodne pokrajine, kjer so sami neskončni gozdovi. Do tam ni bilo zaradi fjordov, ki so po 150 km globoko zajedeni v deželo, nobene prave ceste, ki bi vodila od juga proti severu. Zdaj je cesta zgrajena, kakor da bi Norveška vedela, kakor da jo čaka. Ali je v korist domačin, ali sovražnim silam ali bi bilo bolje, da bi je ne bilo? Če je hotel kdo prej priti prav hitro iz Bergenja v Trondhjem, se je moral vsaj prepeljati do Osla in odtoč prav tako dolgo v Trondhjem.

Tjaka je na sever, kjer je še mnogo zanimivega videti, se zdaj obrne tudi naš parnik in s svojim navpičnim vijakom melje zeleno vodovje oceana in se hitreje in hitreje bliža zmeraj bolj svetlemu siju na polnočnem nebesu.

Na Laponskem.

Sinje modro se boči nebesni svod nad nami. Srebrno se blesti in mrgota ozračje, vmes se leskečejo cvetovi ivja; veter piha iz gozdnih globin. Lesketajoče belo se odražajo večje v modričasto neskončnost. V tisočkratni pestrosti draguljev se izgubljeni sončni žarki zrealijo v velikih kapljah talečega se snega. Tu in tam in ondi legajo temnomodre sence nanje, ki to pravično svetlobo pritaženo mečijo. Skozi ta čarobni gozd dolgo odmeva sleherni klic. Stoj.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Komunisti povsod enaki

Ameriški novinarji, ki so ostali v Oslu, poročajo o zanimivem dejstvu. V norveški prestolnici so bili po nemški okupaciji ustavljeni skoraj vsi listi. Neovirano pa izhaja komunistično glasilo "Arbeider", ki sleherni dan poziva norveške delavce naj se ne upirajo nemškimi okupatorjem, nego naj nadaljujejo s delom v tovarnih in ostalih obratih. List pravi, "da predstavlja vsak odpor proti nemškimi okupacijskim četam provokacija." Glasilo norveških komunistov izhaja brez cenzure in ma (da je navodila za pisanje sovjetsko poslaništvo.

Tako se na Norveškem pojavlja isti slučaj, kakor so ga doživeli Čehi v protektoratu, kjer igrajo česki komunisti zelo značilno vlogo. Tudi v Pragi nemoteno izhaja komunistični organ "Rude Pravo", ki neprestano poziva Čeha, naj ne nasedajo dr. Benešu in njegovi akciji in da naj žive v mirnem sožitju z nemškimi. Pred Monakovom pa so bili ravno česki komunistični poslanci tisti, ki so pozivali narod k uporu in očitali prezidentu dr. Benešu, da je izdal Češko-slovaško republiko, ker je pristal na izvedbo monakovskega sklepa. Takrat so predlagali voditelji českih komunistov celo, naj se proglasi ČSR za 12. sovjetsko republiko in zaprosi sovjetsko unijo za vojaško pomoč. Danes pa je njihov voditelj Gotwald dnevni obiskovalec direktorije Gestapa v Pragi.

Kiti—norveško bogastvo

O kapitanu Karlu Antonu Larsenu gotovo še niste slišali. A vendar je mož tega imena najuspešnejši iskalec zakladov našega stoletja. Ti zakladi so kiti, a če proda Norveška vsako leto za mnogo milijonov kron kitovega olja, je to v nemajhnini meri zaslug starega kapitana Larsena.

Ko je ta mož pred mnogimi leti odšel v tujino, da bi si poskal srečo, je imel o tej sreči svoje pojme. Ni mu šlo za nove zlate rudnike ali pa za življenje davno potopljenih gusarskih ladij. Zakladi, ki je nanje mislil, so plaval po oceanu. Bili so kiti.

Lov na kite gotovo ni izum novejšega časa. Lovili so jih že prej s takšno vnemo, da jim je pretilo popolno iztrebljenje. Lovili pa so jih vedno le v severnih morjih. Ko je nazadnje kazalo, da jih bo kmalu popolnoma konec, so začele tovarne za predelavo kitove masti gledati s skrbjo v bodočnost, industrija s milijardnim imetjem je pretil konec. Tedaj se je kapitan Larsen odpravil na pot, da poišče novih lovišč. Menil je, da jih bo našel v nedotaknjeni divjini antarktičnih morij.

Stari izkušeni kitolovci so se mu smejali. Noben brodar in tovarnar ni hotel v njegovo namero vtakniti svojega denarja. Leta 1904 se je Larsen po trdih borbah vendarle odpravil z majhno jadrnico sam v Antarktido.

Dolgo časa ni bilo o njem nič slišati. Menili so, da se je njegova stara škafka med antarktičnim ledovjem razbila in pogreznila z vsemi ljudmi vred. Toda nekega dne se je pojavila ta stara škafka ob obali južne Georgije, in imela je na krovu toliko sodov ribjega olja, kolikor jih je mogla sploh nesti. Larsen in njegovi ljudje so bili videti kaj divji in kosmati, toda obrabi so jim žareli. Odkrili so nov paradiz za kitolovce. Vodovja med

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Culig, A. Saffid

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevc

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelich

Mascoutan, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math

WARŠEK

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, J. Lukanich

Ely, Jos. J. Pesel

Evelev, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panfan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Gowanus, Karl Straka

Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, Frank Froha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Job. Slapnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumbe

Youngstown, Anton Kikali

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Sujančič

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Polanek

Krayn, Ant. Tancelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jos. Zast

Pittsburgh in okolica, Philpp Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffr

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Alla, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kates

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tanchar

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je ureje. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bokinja jezero

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Gozdar Anton

Roman: Spisal L. G. — Za "Glas Naroda" priredil X. X.

24

Pavle se pa ni briga, kaj razpravljajo o njem. Z ro- kama si je podprl glavo ter se zagledal v sinje nebo. Vsi so utihnili, kajti nekaj je švignilo mimo njih naravnost Tonetu v naročje.

"Belin, Belin!" je presenečen vzkliknil. "Odkod si se pa ti vzel?"

Zasopel pes se mu je začel na vse načine dobrikati. "Ali veš, da moraš ostati doma, če jaz tako pravim!" ga je zmerjal, dasi je njegov glas izražal veselje nad zvesto živaljo.

Po izdatni malici so začeli peti. Pesem pa še ni bila končana, ko je od gora zagrmelo. Bil je strel, ki je votlo odmeval od skalnatih pečin.

Tone je p rebledel kot zid in planil kvišku. Tisti, ki je streljal, ni bil nadgozdar in tudi nobeden njegovih pomočnikov. Kajti vsi so bili zbrani na slapskem strelišču. Tonetove oči so začarele. Kdo je torej streljal? In niti daleč ni mogel biti, komaj pol milje od planine.

Vstal je izza mize in izginil za kočo.

Marija je hotela za njim, pa se je medtem že vrnil s puško v roki in z nahrbtnikom na plečih.

Tone, kaj je?"

"Proč moram!"

Prijela ga je za roko. "Sveti Bog, kam se ti tako mudi?"

"Proč! Proč!" je hropel lovec in pogled mu je blodil po skalnati steni. "Moram! Veš, z nadgozdarjem sta se dogovorila. Nadgozdar me čaka tam zgoraj. In gotovo me je hotel s strelom opozoriti, ker me tako dolgo ni."

Izvil je roko iz Marijine, planil na stezo in se začel vzpenjati navkreber. Pes je bil takoj za njim.

Ko je stala Marija nepremično ob koči, se ji je približal brat in zašepetal:

"To pa ni bil gozdar. Prisegel bi da ni bil."

Marija je smrtno prebledela.

Ko je izginil Tone veseli družbi izpred oči, je privezal psa na vrvice, pripeto k nahrbtniku. Pri prvem drevesu je obstal, se sezul in spravljal čevlje v nahrbtnik. Prepričal se je, da je puška nabasana, stegnil je vrat ter začel prodirati v temen gozd.

Slišal je samo veličastno žumenje drevja in žuborenje bližnjega studenca. Toda pes, ki je trepetal po vsem telesu, je začel očmi oprezal v gozd. Nozdrovi so mu sumljivo drgetale. Počasi, korak zakorakom, previdno se izogibajoč dračju, se je plazil Tone med drevjem. Njegove oči so iskale na strel pripravljeno puško je pa držal v roki. Večkrat je psa nevoljno pogledal, če je kaj zasumelo pod njegovimi nogami. Prostor, kamor je padel strel, ni mogel biti več daleč. Tam gori, par sto korakov vstran, kjer se med gostim drevjem dvigajo skalnate stene, se poleti kaj radi zbirajo gamsi k popoldanskemu počitku.

Čimbolj se je Tone bližal temu prostoru, tem previdnejši je bil njegov korak, tem pozornostnejše njegovo uho in oko, toda pes je postajal čedalje bolj nemiren. Po sledi je Tone sklepal, da je gamas bežal, bodisi preplašen, bodisi zadet.

Da, zadet! Na grmovju je opazil kapljo sveže krvi. Psa ni mogel več zadrževati. Zavohal je sled, stegnil vrat in tako napel vrvice, da bi se kmalu utrčala.

Tone se je dal počasi voditi od psa. Njegove oči so pozorno motrile vsak grmič, vsako skalo, vsako senco. Njegovo ostro oko je postalo njegovo življenje. Glas, sličen rožljanju moža, ki zadene ob kamen. Za košatim grmom se je nekaj belega svetlikalo.

Da, tako je bilo. Tam je na zemlji klečal nekdo, ki je bil slekel suknič ter si dajal opravka z nečim na tleh.

Kdo je bil? Tone ni mogel jasno videti skozi gosto grmovje, toda spretetela ga je slutnja in njegova misel mu je imenovala osovraženo ime.

Tone je dvignil puško in hotel zaklicati, ko se je zaslišalo grgranje umirajoče živali. Belin je zalajal, planil naprej toda vrvice ga je zadržale in se je prevrnil. Tone se je opotekel. Da bi ne padel, se je moral oprijeti veje.

Izza grmičja se je pojavila glava, cev puške, blisk, pok — in Toneta je levo lice silno zaskelilo. Vejevje se je lomilo, in kamenje se je v upalo p od nogani divjega loveca, ki je z vso sko drvel v dolino.

Tone je stal še trenutek nepremično, nakar je prerezal z nožem vrvice, v čije zanki se je davil Belin. Pes je planil proti grmovju. Tone pa, ne meneč se, kam mu bo stopila bosa noga, za tatom proti dolini.

8. POGLAVJE.

Za Marijino kočo so bili še vsi zbrani, toda s Tonetom vred je izginila tudi dobra volja. Njegovo nenavadno slovo se je vsem čudno dozdevalo, toda svojega mnenja ni nihče izrekel. Pogovor je zastajal, dobre volje ni hotelo biti.

Marija je le s težavo prikrivala svoje razburjenje. Pod pretvezo, da je to ali ono pozabila, je vstajala izza mize in odhajala v kočo. Stojče sredi kuhinje je pozorno prisluškovala proti vratom spalnice, če se otrok že ni prebudil. Nekajkrat je tudi stopila k spečemu ter ga narahlo poljubila na potno čelo. Nenfir jo je pa zopet gnil na prosto.

"Prone," je zašepetala bratu, ki se je bil medtem približal "ne vem, kaj naj počnem! Tako strašno se bojim, pa sama ne vem, česa."

"Kaj? Bojiš se?"

(Njegov glas je imel trd, skoro zloben prizvok.

"Za koga se bojiš? Za tega ali onega?"

Molče ga je pogledala, globoko vzdihnila ter spet stopila v kočo. Starček se je p ridušeno nasmešnil, stisnil pesti ter zapretil proti pečinam.

"Čakaj fant, čakaj! Še danes se bo zganilo plešišče."

Kot da se je prebudil iz globokega spanja, se je prijel za čelo in zamrmral: "Kje sem bil? Kaj je vendar z menoj?"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije

(Po neposrednih vesteh agencije "Avala".)

Odkritje spomenika jugosl. dobrovoljcem

Cetinje, 4. junija. — V nedeljo, dne 16. junija se bo vršilo na Cetinju svečano odkritje spomenika dobrovoljcem iz Amerike, potopljenim 1. 1915. pred lukso Sv. Jovana Medovskega. — Dne 24. decembra v letu 1915. je našlo svojo smrt v valovih Jadrana pri Sv. Jovanu Medovskem 300 dobrovoljcev iz Amerike, ki so pohiteli iz Novega sveta čez morje braniti svojo napadeno očetnino. — Odkritje tega spomenika bo sedaj narodno slavlje ob strani cele Črne gore in cele Jugoslavije. Odbor za postavitve tega spomenika je objavil apel do naroda cele Zetske banovine, v katerem je poleg drugega rečeno tudi tole: "Odkritje spomenika, ki se bo izvršilo na ta znameniti dan srbske zgodovine, ko je 1. 1858. slavilo slavno črnogorsko orožje zmago nad sovražnikom, je izzvalo zadivljenje celega sveta. Spomenik potopljenim dobrovoljcem je postavljen na inicijativ in s prostovoljnimi prispevki bratskega Dobrovoljskega združenja iz Severne Amerike in pa tudi drugih rodoljubnih Jugoslovancev iz Severne Amerike."

Raznoterosti

OSEMNAJSTLETNI IZUMITELJ.

Mussolini je podelil komaj 18 letnemu Mariu Oretiju kolajno za celo vrsto pomembnih izumov. Creti, ki obiskuje še gimnazijo, velja danes za najpomembnejšega italijanskega izumitelja sploh.

Njegovi izumi se ne omejujejo na eno samo tehnično podjetje. Med drugim je sestavil poseben telefon za večji obrat z ojačevalno napravo, ki je v prvi vrsti prejel zlato kolajno in ki so ga italijanske telefonske družbe tudi že odkupile. Novi "luksometer" olajšuje zelo bistveno meritev svetlobe in je važen posebno v plovi za določitev razdalje kakšnega svetlikajočega se predmeta. Največje zanimanje pa zbujata ta čas Cretijev mali avto, ki prevozi s litrom beneina 48 km, tehta 180 kg, dosega največjo brzino 60 km na uro, a ga je mogoče poganjati tudi s pedalom z brzino 30 km.

Nadaljnji Cretijevi izumi so projektor na izmenični tok, pri katerem ni treba tega toka izpreminjati v enosmerni tok in ki ga je glavni komisarijat za vojne fabrikacije že odkupil. Dalje krožna žaga, ki reže trše kovine, nego je njeno jeklo samo, nov roentgenski aparat in nov zunanji motor za lahka vodna vozila. Pri vsej vsestranosti pa Creti nima višje strokovne izobrazbe. Navzlic temu so njegove konstrukcije imenitne in jih industrija že uporablja.

NAJMLAJŠI INVALID IZ SVETOVNE VOJNE.

Najmlajši invalid iz pretek- le svetovne vojne je brez dvoj- ma Madžar Laszlo Robotka, ki je pred kratkim obhajal 26. rojstni dan. Po tragičnem naključju je Laszlo, ki je bil komaj eno leto star, izgubil obe nogi. Kmalu po izbruhu svetovne vojne so oblasti izpraznile vse madžarske vasi, ki so ležale v bližini ruske meje. Rusi so namreč na vseh krajih prekorakali mejo, civilno prebivalstvo pa je v naglici bežalo

pred njimi. Med bežičimi je bila tudi kmetica Robotka s svojim komaj enoletnim sinčkom Laszlo. Na begu je morala čez deželno cesto, ki pa so jo Rusi že obstreljevali s topovi. Težka granata je padla na cesto ravno ko je bila na njej Robotova. Granata je žensko do smrti razmesarila, mallemu otroku pa je odrgala obe nogi. K sreči je bila v bližini vojaška ambulanca, kamor so begunci takoj prinesli nesrečnega otroka. Zdravnikom se je posrečilo, da so s takojšnjo operacijo ohranili dečku življenje. Za maleda invalida so se pobrigale oblasti in mu podelile vzgojno rento. Laszlo se je izučil krojaštva. Ko je dosegel 21 let, pa je vzgojna renta ugasnila. O mladen invalidu pa je tedaj zvedel madžarski državni upravitelj, ki je odredil, da se lahko izplača- ni prave invalidnine, ki jo bo prejemal do smrti.

DRŽAVNE MAČKE V FRANCIJI.

Brezmesni dnevi so v Pari- zu posebno prizadeli neko ka- tegorijo državnih nastavljen- cev, za katere se pri uvedbi brezmesnih dni ni nihče spom- nil. To so mačke, ki jih imajo po raznih ministrstvih.

Dolžnost teh je borba s pod- ganami ki uničujejo akte v ar- hivih. Za mačke je v prora- čunih ministrstev določena po- sebna mesečna vsota za njih prehrano. Tako je za 12 mačk ministrstva notranjih del do- ločen mesečni znesek 100 fran- kov. Na boljšem so mačke mi- nistrstva finance: štiri so, pa je zanje določeno kar 60 frankov, posebno protekcijo pa uživa bela mačka Narodne knjižni- ce, ki ima pravico sama na 60 frankov mesečno.

Nameščenci ministrstev, ki jim je poverjena skrb za pre- hrano mačk, so sedaj v veliki zadregi ker trikrat na teden svojim varovancem ne morejo postreči s predpisano mesno hrano. Sklenili so prositi za povišanje pavšala, ker se me- so za brezmesne dni pač težje dobi.

Dežela fjordov

Nadaljevanje s 3. strani.

pieljanje hitečih severnih je- lenov, ki so vpreženi v nizke poštne sani, je vedno bolj na- glo. Te sani imajo samo eno sanko in so jako ozke. Kakor blisk drčijo skozi to sanjsko lepoto. Svet izredne jasnosti in čistote, kakšnega dobimo navadno samo na vrhovih vi- sokih gora, je tu stopil v ni- zavje.

Navzgor in navzdol se podi- jo sani. Prav močno je treba paziti na sleherno kotanjo, na vsako novo sled, da se ne pre- vrneš, in pogreznesh v mehki sneg. Zakaj sled je ozka, dre- vja je mnogo, jeleni pa so umi.

Tako traja vožnja uro za uro ves dan v to daljino deželo sko- zi drhteči laponski gozd, po ledenih, zasneženih rekah in jezerih. Enkrat se ustavimo in si gremo privezat dušo v laponsko gostišče, kjer pijemo osoljeno kavo in se pri odpr- tem ognjišču malo pogrejemo.

Nato pa se naše poštne sa- ni peljejo dalje in dalje po brezmejni ravnini v prostra- no daljino, kjer se dozdeva, da so njene nepoznane, skriv- nostne prostornine še zadaj, za ostro črto obzorja. Čez čas zapazimo poševno vstajajoči, težki oblak dima, nato ogenj, severne jeleni in tri okenj ognja čepče Laponec. Oni da vodijo poslednji prevoz s sani- mi k hotelu Palais Tunturina. S svojimi nezanimi drobci la- ponskine in s kretinjami se po- tem imenitno zabavamo.

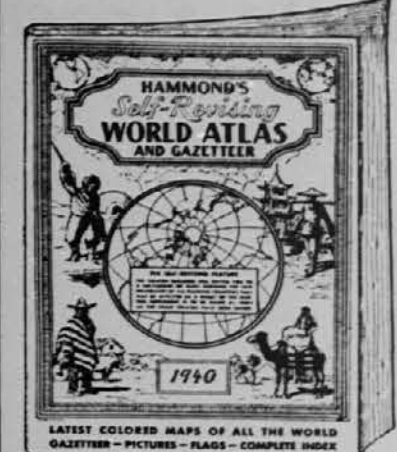
Ko dan počasi in mehko pol- zi v noč, se začneja čarobno barvno igračkanje sončnega zahoda, začneši s svetlo zeleno in z nežno bledordečo barvo snega in kmalu utone v turobi- ni temni vijoličaste barve ve- černega oblaka.

V dalji se okroglasto prika- zujejo snežne kučme Tunturi- sa v pravilnih modrinah. Z vo- dilnih sani se razlegajo glaso- vi Laponec, ki poje tuje zve- neče melodijo v širni večer. Včasih zaveje veter skozi kro- šnje svetlega laponskega go- zda in je slišati, kakor bi za- hrumel k bregu bližajoči se morsk val. Dolgo se peljemo tako, dokler se naša sled ne spusti v nizavje in se ne uleze v daljni krivini okrog sinje steklenih hribov iz Tisoč in ene noči. Okrogli srebrni ščit lune čudovito spremeni zle- denole obroke Tunturisa. In tamle, tamle stoji čarobna pa- lača, kjer je nekoč stala mala stara "Maja" gostišče.

In spet se je na vzhodu dvig- nilo mlado jutro, ki je potopi- lo nežmerno pokrajino v svo- jo blestečo svetlobo. Izno- va presenečeni sončni žarki se tipaje plazijo po tuji svetli.

IMATE ŽE TA PRI- ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošlje- mo našim naročnikom po najnižji cenli. — Naročite ga še danes!

Velikost 9½ x 14½ inčev
48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih dr- žav;
45 svetovnih slik popolnoma o- značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cell svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV AL- BANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVA- ŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemlje- vide z novimi mejami vojskujo- čih se držav, kakor bodo preme- njene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev
SLOVENSKE KNJIGE

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ
Mladí koroški Slovenec zelo ja- suo in zanimivo popisuje življe- nje kmetov in rudarjev.
cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ
Roman se vrši v Egiptu in pisa- telj prav zanimivo predstavlja zmagovalne prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi.
cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popi- suje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.
cena \$1.—

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieske- ga nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slo- venski kraji.
cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živčni sloven- ski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.
cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knji- gi kaže razne značaje ter knji- go sam označuje kot "Povesti in orisi."
cena \$1.25

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK
Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsake- mu v veliko razvedrilo in zabavo.
cena \$1.—

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripo- vedalni pisatelj, v tem roma- nu popisuje življenje in do- godke na gradu Dvor v dol- ni Krki na Dolenjskem. Ro- man je zelo zanimiv od za- četka do konca.
cena \$1.—

JARA GOSPODA

Spisal JANKO KERSNIK
Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti.
cena \$1.—

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slo- vensčine v tem svojem roma- nu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.
cena \$1.75

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življe- nja. In v tem slavnem roma- nu se res igra velik kos ze- lo zanimivega življenja.
cena .50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja ze- lo zanimive podatke o svo- jih doživljajih v Rogaški Sla- tini.
cena \$1.—

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NAJBLIŽJE PRI: Knjižarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami